

Seat No. : _____

N12-116

November-2014

M.A., Sem.-III

501 : Psychology

History of Psychology – I

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોનાં ગુણ સરખા છે.

1. (અ) મનોવિજ્ઞાનની પાયાની સમસ્યાઓ તરીકે મન વિરુદ્ધ શરીર અને આત્મનિષ્ઠા વિરુદ્ધ વસ્તુનિષ્ઠાની સમજૂતી આપો. 7
અથવા
રચનાવાદનાં મનોવિજ્ઞાનની ટીકાઓ જણાવો.
(બ) કાર્યવાદ મનોવિજ્ઞાનનાં સ્થાપક તરીકે 'વિલિયમ જેમ્સ' નું પ્રદાન ચર્ચો. 7
અથવા
કાર્યવાદની દૃષ્ટિએ અનુબંધનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
2. (અ) પાવલોવનાં શાસ્ત્રીય અભિસંધાન અંગેનાં વિભેદીકરણ અને વિલોપનનાં ખ્યાલોની સમજૂતી આપો. 7
અથવા
પાવલોવનાં અનઅભિસંધિત ઉદ્દીપક (UCS), અનઅભિસંધિત પ્રતિક્રિયા (UCR), અભિસંધિત ઉદ્દીપક (CS) અને અભિસંધિત પ્રતિક્રિયા (CR) ની સમજૂતી આપો.
(બ) થોર્નડાઈકનો અનુબંધવાદનો સિદ્ધાંત ચર્ચો. 7
અથવા
થોર્નડાઈકનાં શિક્ષણનાં નિયમો વર્ણવો.
3. (અ) વોટ્સનનાં વર્તનવાદનાં કોઈ એક મહત્ત્વપૂર્ણ પૂર્વવર્તી ઘટક વિશે વિગતે સમજૂતી આપો. 7
અથવા
વોટ્સનનાં વર્તનવાદની ગૌણ વિશેષતાઓમાંથી ભાષાવિકાસ અને વિચારક્રિયાની સમજૂતી આપો.
(બ) ટોલમેનનો શિક્ષણ સિદ્ધાંત ચર્ચો. 7
અથવા
સ્કિનરનાં અભિસંધાન સિદ્ધાંતની ટીકાઓ વર્ણવો.

4. (અ) સમષ્ટિવાદી મનોવિજ્ઞાન તરીકે કર્ટકોફકાનું પ્રદાન ચર્ચો. 7
- અથવા**
- સમષ્ટિવાદી મનોવિજ્ઞાનની ટીકાઓ વર્ણવો.
- (બ) કર્ટ લ્યૂઈનનો જીવન અવકાશનો ખ્યાલ વર્ણવો. 7
- અથવા**
- કર્ટ લ્યૂઈનનાં સ્થળવિદ્યાકીય મનોવિજ્ઞાનનાં કોઈપણ બે ખ્યાલો વર્ણવો.
5. એક કે બે લીટીમાં ઉત્તર લખો : 14
- (1) સંપ્રદાયનાં પ્રકારો કેટલા છે અને કયાં-કયાં ?
 - (2) રચનાવાદની સ્થાપના કોણે કરી ?
 - (3) શાસ્ત્રીય અભિસંધાન એટલે શું ?
 - (4) શિકાગોનાં કાર્યવાદીઓનાં નામ આપો.
 - (5) સામાન્યીકરણ એટલે શું ?
 - (6) પ્રયત્ન અને ભૂલનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો ?
 - (7) થોર્નડાઈકે બુદ્ધિનાં કયા ત્રણ પ્રકાર આપ્યાં છે ?
 - (8) વોટસને કયો સંપ્રદાય આપ્યો ?
 - (9) મધ્યવર્તી પરિવર્ત્યોનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો ?
 - (10) વર્તનવાદની કોઈ એક ટીકા લખો.
 - (11) સમષ્ટિવાદ એટલે શું ?
 - (12) પ્રત્યક્ષીકરણમાં સંગઠનનાં નિયમોનાં નામ લખો.
 - (13) આંતરસૂઝ દ્વારા શિક્ષણનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો ?
 - (14) બેવડો ઉપાગમન-પરિહરણ સંઘર્ષ એટલે શું ?
-

Seat No. : _____

N12-116
November-2014
M.A., Sem.-III
501 : Psychology
History of Psychology – I

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. (A) Explain mind v/s body and subjectivism v/s. objectivism as a basic issues of psychology. 7

OR

Explain criticisms related to structuralism.

- (B) Discuss the contribution of 'William James' as founder of functionalism psychology. 7

OR

Explain principle of connection according to functionalism.

2. (A) Explain the discrimination and extinction concepts of Pavlov's classical conditioning. 7

OR

Explain the concepts of Pavlov's Uncondition Stimulus (UCS), Uncondition Response (UCR), Condition Stimulus (CS) and condition response (CR).

- (B) Discuss the theory of Thorndike's connectionism. 7

OR

Describe laws of learning to Thorndike.

3. (A) Explain in detail any one antecedent factor of Watson's behaviourism. 7

OR

Explain language development and thinking processes from secondary features of Watson's behaviourism.

- (B) Discuss theory of learning of Tolman. 7

OR

Describe criticism of Skinner's conditioning theory.

4. (A) Discuss the contribution Kurt Koffka as a gestalt psychology. 7

OR

Describe criticisms related to Gestalt Psychology.

(B) Describe the concepts of life space given by Kurt Lewin. 7

OR

Describe any two concepts of Topological Psychology to Kurt Lewin.

5. Write answer in **one** or **two** sentence : 14

- (1) How many types of systems ? Name them.
 - (2) Who established structuralism ?
 - (3) What is classical conditioning ?
 - (4) Give the name of Chicago functionalism.
 - (5) What is generalization ?
 - (6) Who gave the concept of trial and error ?
 - (7) Which does three types of intelligence given by Thorndike ?
 - (8) Which system is given by Watson ?
 - (9) Who gave the concept of interviewing variable ?
 - (10) Write any one criticism of behaviourism.
 - (11) What is gestalt ?
 - (12) Write the name of the principles of perceptual organization.
 - (13) Who gave the concept of learning by insight ?
 - (14) What is double approach-avoidance conflict ?
-